

Рік II
 1921
 15-го Серпня
 ч. 15.
 Ціна
 2 корони

Львого Стрілецтва на чужині.
 дить двічі на місяць.

Видле Пресова Кватиря при Укр. Бригладі в Нім. Яблоннім
 Чехия, Німецьке Яблонніс, Барак К. 19.

ПОМЕРШИМ В УКРАЇНСЬКІМ ТАБОРІ В НІМ. ЯБЛОННІМ
 НА ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ.

Дня 6. серпня ц. р.
 о год. 8-10 рано від-
 булось на таборовім
 кладовици посвяченнн
 місця під пам'ятник
 покійним членни укр.
 бригади - в присутно
 сти всіх стрільців і
 старшин, кидтя брига
 ди ген. Курмановича,
 кийора Янзи, укр. пань
 і дітей. Свято розпо-
 чалось промовою м. В.
 Котевича. П-на Н. Мо-
 гильницька, в народній
 струю, передала під
 пам'ятник від укр. пань
 і дівчаю у Львезі при
 горцу рідної землі, я-

Рисунок Михайлушино Златарська.
 Моделювання від укр. Бригладі

ку донечка чет. Луч-ого
 перевезла на цей день
 із Галичини. Орхестра
 бригади відограла „Бо-
 же Великий Единий“, у-
 країнський та чеський
 гимн. Свідувало урочис-
 те розпочаття будівель
 ної роботи. Першими взя
 ли до рук лопати ген.
 Курманович і м. Янза та
 почали відгортати зем-
 лю під основи пам'ятни-
 ка. За ними - пані, кид-
 ти відділів, прочі стар
 шини, підстарш. і стрільці а при
 кінці діти. Врешті пере
 несла бригада при зву
 ках орхестри каміння..

Л И С Т З Г А Л И Ч И Н И

/Укр.роб.сотня в Тренч.Тепліцях надіслала редакції відпис листа, який отримав дес. И.А.від свого тіточного брата, селянина Сокильського повіту. Із листу читачі можуть узяти ті настрої, якими живе під цій час укр.село в Галичині./

Дня 10.УІІ.1921.

Дорогий Брате! Не знаю чи той лист Тебе знайде, бо Ти щось довго не пишеш; може до Тебе вже інший адрес? Мама Твої трохи гривується, що з Тобою є, що не пишеш. У них як і в нас - Богу дякувати всі здорові.

Що ж всі там порябляють? Чи може спочиваєте перед трудами? Як? Ми за вас всіх тут молимося і просимо Бога о здоровля й силу для вас. Ви ж ніша надія! Терпеливо очікуйте хвили спасення, догідної хвили, як і Ти чекаємо, з истерпеливостю дожидаємо. Дяки тепер троха нам попустили. Для чого? Ми не знаємо. Але як вони тільки прийшли до нас два літа тому! Ото був для нас „шпрайс"! Пожалься Господи! Вроді я до Тебе часто писав, але Ти мабуть не одержував тих листів, бо як я ся потім довідав всі они опинились на поліції.

У нас того року гарний урожай. По декотрих селах парцелюють панські грунти і назурає даять. У нас ні! Кольонізують... сина! Нашу прадідівську землю! Українську землю з поколвіка, зливу кровавим потом наших дідів і прадідів, наших предків. Але най собі! Нас не скольонізують! О ні! І це раз ні! Ми ж нагід живущий і могучий, 35 мільоновий. Они думють собі, що ми дамося так переробити на їх копигто як се їх за пару літ в Познаньщині переробили. Ой не на тих они натрафили. Помимо того,

що так ніби енергічно господарюють а вса таки їх марка фігу верта й то що дня то менше вартістий їх гріш. Перед роком надали міняти австрійські греші і давни за 1 к. - 70 фенігів польських. А тепер плятять за 20 к. - 80 мп., за 100 к. - 300 за 1000 к. в купі - 3500 марок. От яка польська марка! Але покину вже раз тое. Яким я хотів всі стосунки теперішні написати, то треба багато паперу. А хочбим написав, то цензура відразу подерляби той лист. Они і так перечитають той лист то будуть ся казати. Для того я не подаю своєї адреси на коверті, тільки видуману. Ти впрочим анеш адрес до мене. Як тим Тобі киветься? Здравь? У нас ще можна витримати, але багато позістає до зичення. Пиви частійше! Скоро вертай домів але не сам принеси нам ще „щась". Поздоровляю Тя сердечно Твій брат Дмитро.

/За точність відпису чет.Павлишин/

.....
 ПАРДУВІЦЕ. При укр.роб.сотні відбувається курс е с п е р а н т о . Веде дес. В.Формачевський, який скінчив такий курс в УМСА в Пардубіцях. Учасниками є 20 стрільців.

ПЕРЕДПЛАТУ ЗЛОЖИЛИ: Пардубіце сотня пор. Рудзінського 8 к. -- Мільовіце сотня чет. Любінецького (даток) 60 к. -- Женева Укр.Клуб (даток) 50 к. -- Більке чеськ.клт. Кнейфель 10 к. -- Вартемберг 7 ю.комарно Терезни /пр.Скопч/ 18 к. -- Енджеховіце /пр.Осалак/ 37 к. -- Вільновіце 22 к. -- Пардубіце /пр.Рудзінський/ 10 к. Мільовіце 4 к. Укр.род /пр.Ваші/ 66 к.

КОНТУЖЕНІ.

Спроба Сх. Галичини це не рішення, але політичний барометер показує, що стин її є безумовно корисний для нас. Ми мусимо поки що витривати на своїому становищі. Про капітуляцію перед ворогом в даний момент і взагалі може балакати тільки людина з національного боку непевна або труслива й за свої вчинки не відповідальна. На жаль, серед нашого суспільства такі одиниці часто знаходять послух і тут то там викликають безкритичне потакування. Не хочу називати місця, де вони є - бо вони є скрізь, де б це не було. Вони - що правда - ховають голову в пісок, га вони є. Хто ж вони? Це контужені нашим обниженням платні, яких слабий нервовий устрій відомого потрясення не витривав. До них приєднують по закону символічній однорядних елементів скраховані недивні „фігури“, всілякі „на Україні“ розчаровані, пальцем справедливості доторкнені й такі, що привчили добре жити й нічого не робити.

Здаті ворогови свою останню і сильну позицію, у хвилі, коли бій ще йно рishається а його кінцевий вислід заповідається для нас корисно, означало б - мало сказати - нерозум а просто бачевілля. На таку радку може попасти тільки людина з розумом шмоярника. Так робить тільки віща - найдурніща поміж дурними, яка в хвилі переполоху без надуми сідає воякати в пащеку. Не вже ж ті люде всімної

тактики вчилися у віщі? Такі вислови, як: „Треба просити вниестіі а як на те прийде, то й зробити - прийдіте поклонімся полякам!“ - свідчать не тільки про незкове контуження у тих людей, але й про цілковитий зник почуття вояцької гордості й національної чести. Цього ні к о л и бути не може, хоч би й загинути прийшлося всім таким тверезим умам, що не люблять бавитися в фантазії. Нищастя, їх так индо, що десять пальців знібагато, щоб їх дорахувати. Звичайно, всюди є такі люде, що їх світогляд залежно від стаку їх особистих справ, від заспокоєння або незаспокоєння їх амбіцій - час-го змінюється. То ж можуть вони бути й у нас. Від їхнього балакання наша загальна справа зовсім не постерпить.

Погіршення нашого матеріального положення не означає погіршення справи сх. пол. України - так як це, річ зрозуміла, мовля в першій хвилі здаватися. Дізнавши, Польща зналаши, що справа взяла некорисний оборот для них, і оцінюючи як слід уся небезпеку дальшого існування укр. армії поза границями Галичини, зробила солодкий усміх і поклін в сторону чеського правительства, яке в душі ненавидить, і запропонувало Чехії дуже вигідні політично-торговельні уступки за ціну ліквідації укр. армії.

Розуміється, що чеське правительство коручивсь практичним розумом не могло ради декількох тисяч укр. емігрантів відкинути для розвитку чеської республіки такі корисні умови й воно пішло на зустріч польським бажанням, га не зовсім - бо все ж таки укр. армії залишило спроможу дальшого існування.

А полякам на знівеченню тої армії дуже а дуже залежить. Про значиння її для підтримання духа укр. народу в краю гі. „Вист з Галичини“ /ст./ Народ там духом смільний, не водаточний і непохитно вірить в поворот укр. армії й в блискучий кінець польського панування. Він певно не увіпває добровільно шти в польське ярмо, поки чує за плечима смлу.

А цєю силою є ми.

Хоч вже сім літ микуло від хвилі, коли Європа залгорілась полум'ям великої війни, то все ж таки багато справ, що стоять у зв'язку з війною, жде свого вирішення. По тій причині антанта визначила на день 8.VIII. засідання Найвищої Ради, на яким мають радити над визначенням границь Польщі, над справою закінчення грецько-турецької війни в Малій Азії, над відносинами до Німеччини і т.и. На скликання цієї конференції наставляла дуже Англія, що в останньому часі так у внутрішній як і заграничній політиці виграла велику кампанію і хоче тепер використати свою політичну перевагу. Великий вугляний страйк, що розпочався ще в квітні й здавалось загрожує існуванню Англії, по трьох місяцях скінчився мирно; обі сторони уступили з своїх первістних жадань і погодились. Рівнож прийшло до згоди між Ірландією а Англією. Ірландія, що цілі століття з надзвичайним героїзмом боролась за свою самостійність стає тепер державою на зразок Канади, зв'язана з Великою Британією лиш особою короля аглядно його заступника. Цей зворот у англійській політиці стоїть у зв'язку з останньою колоніальною конференцією в Лондоні. Англійські політики бачучи незвичайний політично-культурний розвій своїх колоній свідомо вступили на шлях федерації, так що нині В.Британія це зв'язок великих колоніальних держав як Канада, Пол.

Африка, Австралія під проводом Лондону. Однак як раз та розумна, йдуча на уступки політика в Англії скріпила сильно її становище в світі, так що о її приятель старяються дві другі найсильніші а ворогуючі між обою держави т.є. Америка й Японія. Бо мимо заповідженого Америкою на осінь мирового конгресу в Вашингтоні, на який запрошено всі держави й де мала б вирішитися справа розброєння світу - Америка дальше зброїться, буде флоту-й либонь Тихий Океан у недалекій будуччині буде свідком такої боротьби двох суперників о панування на далекому сході, як недавно Океан Атлантийський, де йшла боротьба між Англією а Німеччиною. А Англія хитрує, з одного боку ніби зближаєсь до Америки, а другого боку приймає торжественно японського наслідника престолу в Лондоні. Виграла Англія рівнож справу на близькому Сході, Малій Азії. Там на днях Греки попірані Англією побили Турків. Справа ліквідації цієї війни має бути, як видно згадано, рівнож предметом нарад Найвищої Ради. Очевидно, що цей надмірний зріст Англії дуже тривожить Францію й тому фр. мін. през. Бріанд за всяку ціну не хотів допустити до теперішньої конференції. Прийшло навіть до острої війни нот, вкінці погодились, що до реченця й програми нарад на 8.VIII. Але політика Англії й Франції йде далі окремими дорогами. Франція, що втратила свого со-

юанія Росію доконче хоче мати проти Німеччини „Велику Польщу“. Тому хотіла б і віддати Польщі Шлеськ і дозволяє як найдалше посукути границі на сході. Для Англії знов ж ті посягання франц. політики на європейському сході не бажані. Тому не бажас вона зовсім ослаблювати Німеччини відібранням їй Шлеська, дальше числиться і з тим, що ні Україна ні Росія, як лиш скріпляться на силах ніким чином не згодяться на лінію рижського миру. Тим і пояснюється це, що англ. політики й їх преса все підчеркують, що поляки лиш окупували /хвилево заняли/ Галичину й що вона ніким чином не буде під Польщею.

Східні справи в тим смислі і справу Галичини видвигнуть на перший план теперішні події в Росії й на Україні. Вольшевницьке правительство звернулось з просьбою до народів цілого світу, що б прийшли в помічю мільйоним голодуючим в надволжських провінціях Росії й на півдній Україні. Очевидно всі народи й правительства вже з людських зглядів поставились до цієї просьби прихильно але входить тут в гру й політика. Правительства держав жадують для себе повної свободи у веденню гуманітарної акції та не без того, що б не повести різночасно й проти-большевницької пропаганди. А що голод був усе страшним дорадником і в таких часах народи все робили різні революції, провадили війни і т.п., то хто зна, чи не стоїмо на передодні великих змін на Сході.

ГОЛОД В РОСІІ Й НА УКРАЇНІ.

На землях так великих як Франція й Німеччина разом, сьогорішня засуха випалила зовсім усі збіжжя й около 25 мільон. людей опинилось перед голодовою смертю. Найгірший голод над Волгою. Люде покидають рідну землю, втікають на Сибір, інші пруть на Москву або Україну. Залучена мапка виказує стан урожаю.

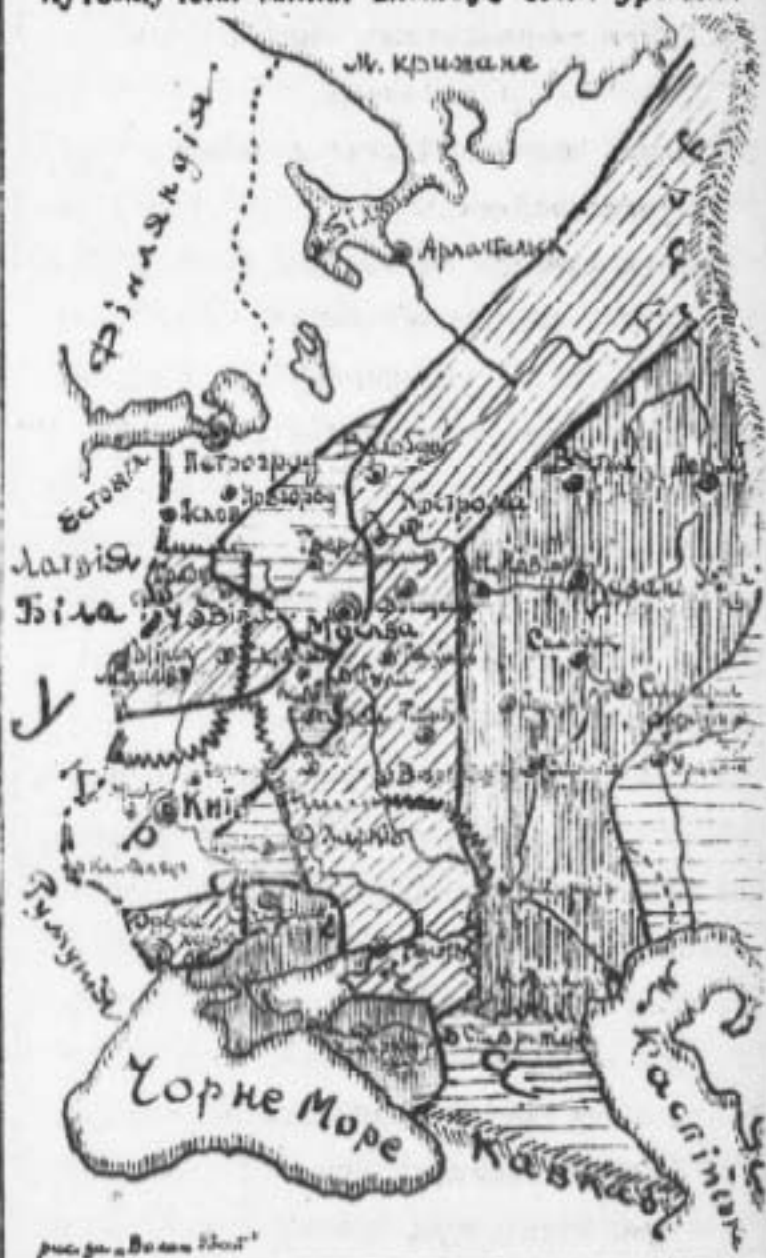

рис. др. В. М. Шост

▨	повний неврожай	▧	неврожай
▧	урожай	□	великий урожай
— · — · —	лінія рижського миру.		

Михайло Володимир

ГЛОГОРОЖКА

Зн селом на царині
Росте рожа. Глогорожа.
Нижний квіт.
Край дороги. Витий шлях.
Куц росте і розквітаєсь.
Витим шляхом курява,
Туман темний, туман чорний
піднімаєсь.
Ідуть полчища і стогне земля
Курява знімаєсь...
Дива діється на шляху:
Ідуть юрби, тупіт коней,
Чужі пісні незнайомі.
Чути крики, чути стогін...
З року на рік двигаются
Нові юрби, чужі згрилі
І десь тинуть, пропадають
У просторах. Остаеться
Дим пожежі і самотний -
Куц самотний глогорожі
незаметний.
Чує рожа, чути співи.
Зядріжжя. Співи рідні
Про кялину похилану
Про відлетних журавлів.
І знов тихо і знов стогін,
Кров і згрища і дим,
Чужі пісні, чужі крики,
Дивий стогін і прокляїн.
І не раз не два то чує
Куц самотний глогорожі.

Стелить віття що раз шире
І на шлях аж нахилє
І все вірить, сподіваєсь
Серед тамних привидів
Пісні рідньої своєї
Про кялину авеселену
Про відлетних журавлів.

Камінець, 1920.

КРАЛЮВИ ГРАДЕЦ.

Заходом просвіт. організації батареї пор. Новосельського відбулося дня 7. УІІ ц.р. свято в честь Франка. В програму авійшли: відчит пор. Н. про життя й діяльність Івана Франка і деклямації: гарм. Макари - „І. Франкови" Струмка, дес. Дубека - „Каменярі", г. Бронецького - „Притча про приязнь", віст. Цяпляка - „Прольог Мойсея" та г. Доскоча - „Ще не вмерла і не вмере". Деклямації, особливо дес. Дубека, випили несподівано добре. Відчит був обширнічий и то на те, щоби слухачі пізнали докладніше діяльність і значіння Франка для укр. народу. Ватерія слухала дуже уважно до кінця. Хор під прозодом віст. Сенчини відспівав при кінці „Не пора" і „Ще не вмерла" - дуже гарно. Поміщення було прикрашене квітами. В той день обходило 7 Іванів своєї імянини - кождий одержав від своїх товаришів китицю квітів, якими й прибрано савло. Свято причинилося чимале до піднесення духа батареї.

Н.

Приходиться мені вже другий раз писати на цю тему. Уперше в Києві, тепер знову в Відні. Де не поїдеш, Київ, Львів, Відень - усюди мушу думати про те.

В мандрівці по Україні між иншим цікавили мене дуже вистави та концерти, товаришське життя та настрої.

Щоби не загальнювати, віддам слово фактам.

Ось вам: Діточий концерт в честь Тараса Шевченка в місті Бірзулі, цього року, за большевицького режиму.

Рядочками ідуть діти на концерт. Прибрані святочно, багачкою їх в національних строях.

Не опушу й я такої нагоди.

Як звичайно: сля ялинкою прибрана.

Портрет Шевченка. Довкруги нього вється ярка червона лентя. На сіді тут і там між дітьми синьо-жовті стяжки.

Вони мов боязкі, соромливі, криються зі своєю „контрреволюцією“...

Сля зужить. Мило вражає ропітливий погвар дитячих голосів. Поволі ухо ловить поодинокі звуки. Чоло мимохить нахмарюється. Богато, за багато говорять по російськи.

Приходять поодинокі точки. Заповіт Шевченка. Потім інші пісні.

Тя мені чогось недостає.

Іде пісня за піснею а всі вони такі сумні, такі плаксиві, безнадійні. Аж жаль

глядіти на ті живі молоді личка, як вони силуються на павигу сумної, аж до нудьги сумної пісні. Так хочеться як крикнути: Веселої, бадьорої пісні!

І це є тепер моім кличем.

Не лиш діти, всі ми мусимо інакше співати.

Зійдеться товариство, веселе, говірливе молоде. - „Давайте, заспіваємо!“ - і затягнуть, та на таку похоронну й жалібну нуту, що хибя зараз же біжи-в чарочці розвди шукати.

У нас або дикий рев і чорний сум - або гопак і малоросійщина.

У нас такі комбінації: плач - що козак вже більше літ двісті викидає долі й визволення, - що нічка темна невидная й коник ми ся спотикає - - а потім відразу: „Аха аха, ха-ха була собі блоха блоха“ /точна програма одного концерту в Відні/.

Ніхто не співає так гарно як наддніпрянци, та коли наслушаєшся і рано й ввечір тих сумних розливних тонів, за котрими пішов би сам не знаєш куди - тоді хочеться якоїсь похоронної, більше вловимої бадьорої пісні, яка би ставляла перед тобою ясну ціль. Бо козячки й гопак це також пісні забуття, але вони тільки на хвилю проганяють хмари.

Серед розгульних тонів бренть там все мов дошкульна муха - заглушений сум.

А що до змісту?

Ми любимо, кохаємо ту Україну, що минула, що не вернеться вже ніколи. Її бачимо переважно як якусь гарну, запрячену далеку картину. Живописну та любу - одначе нездібну до життя. Патріотизм повертається до минушини, про теперішність, будучність не дбається.

І ми як блудні лицарі ходимо по могилах та плачемо по минулому. „Було колись.“

У нас найбільша честь це наложити буйною головою за Неньку-Україну. Так якби вона й чигала на твоє життя. Ні, - ти жий собі здоров! Смерти ворогів її треба а не твого життя!

Може дехто й не адяє собі справи з того, як такий спосіб розуміння своїх обов'язків шкодить.

У важких походах, скрутних положеннях, де треба витривалости, сильних нервів, стрічав я багато багато товаришів із кислими обличчями. „Щоби вже раз умерти, /сплатити свій довг/ - і мати спокій!“

Бо вони є тої гадки, що як лише згинуть, так зараз дівчина накриє їм очі китайкою, висипають могилу, посадять калину, пташки муть прилітати а кобзарі славити.

Ми вже так змалку виховані тою сентиментальною піснею.

Бував я й по захистах і школах на нашій широкій Україні.

І що ж? Мені як недобра робилося від тих плаксиво понурих стонів.

За що ви мститеся на своїх дітях? Чому вони не зміють співати гордо, самопав-

но, твердо - з вірою у свою пісню?

Чому безнадійно сумними тонами впроваджуєте їх ясні душі в замрачений світ свого безсилля, старечости, безвір'я?

Боевої твердої пісні! І в слові і в тні!

Де ж є в нас пісня, що сіру, бездушну, ліниву юрбу рве, палить, зворушує й без ганьби веде до бою?

Скажеш - у нас від „Заповіту“ Шевченка в Києві плакала юрба. Так, плакала - й розійшлася...

Дещо за пристрасно може осуджую. Та в нашому нозому вихованню, яке тепер мусимо наступити, ми не повинні забувати на пісню. Нам треба витворити нову, босзу, пісню життя, пісню походу. Лишімо в спокою минуле, звернутись нам до майбутнього треба. А туди мусимо звійти молодими, непохитними, з боевою піснею на устах.

Відень, 16. XII. 1920.

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС ЛІГІ ЖІНОК, який відбувся у Відні в половині липня ц.р. під прозодом п-ни Бальч, привітала укр. бригада в Нім. Яблоннім телеграмами

ось такого змісту: І Гурток жінок укр. втікачів, Нім. Яблонніе Чехія, вітає Конгрес в надії, що його могутній голос прискорить хвилю визволення Сх. Галичини з ярма польського імперіалізму.

ІІ Культ. Просв. організація інтернованих Українців вояків в Чехії вітає Конгрес Жінок горячим проханням допомогти своїм важким словом нещасному укр. народові до осягнення волі й незалежности. Нім. Яблонніе, дня 15. VII. 1921 - -

Обі телеграмі вислано на англійській мові. -

/Звіт філії Просв.Кружка в Пардубіцах.

Дня 8.липня ц.р. відбулась в мійській сатрі в Пардубіцах вистава „Невольника“ ідіграв амат.кружок Культ.Просв.Кружка Йосефові.Сала була найже виповнена чешкою публикою та нашим стрілецтвом.Усїх був незвичайний.Другого дня прийшово канцеляріі Просв.Кружка капітан чеської легії п.Крейчі,щоби іменем своїм та інших присутних подякувати Українцям за уладження так гарного вечера.Він пропонував уладжувати скрізь по чеських містах такі вистави,щоби чеське громадянство мало змогу познайомитись з укр.культурою й штукою.Публика не могла налюбуватись укр.піснями й танцями й була дуже задоволена грою артистів.

Дня 12.липня уладжено заходом філії святочний обхід на пам'ятку 5-ліття смерти др.Івана Франка /га.„Укр.Стрілець“ 13-14/.Вступне слово й реферат про Івана Франка висловилася по чеськи панна Андра Духоньова,яка приїхала на це свято з Праги - відома прихильниця поступу та приятелька укр.народу.В пів-годиннім рефераті перейшла коротко всі важнічі події укр.історії,усі умови,серед яких укр.народ жив і творив,назвала всіх знамітих укр.мужів,які визначились не тільки в історії свого народу але й цілого співязнства.Врешті переповіла ціле термієте життя великого Камін'яра,який займає перворядне місце у всеславянській літературі.

Потім наступили дальші точки богатої програми.Тут на першому місці треба покласти продукції артиста бандуриста п.Вмця з Праги,який своєю грою захоплював публику.Гарні були сольові продукції п-ні Андрієвської й п.Руснака так з огляду на милі голосі як і саме виконання.П-ні Устиянович у фортеп'яновім сольо „Весільна ніч“ Брига виказала знамениту техніку.Симпатичною появою на сцені була 9-літня дівчинка в укр.вбранню п-на Котецька,яка віддеклямувала виїмок з Шевченкового Гуса „Панська булля“ в чеськім перекладі.Публика нагородила її китицею цвітів і гучними оплесками,якими нагороджувала так само щедро всіх попередних виконавців програми - солістів та старшинський хор з Нім.Яблонного.

Того самого дня з почину „Міщанського Клубу“ відбувся в селі клубу чеський виклад про Українців.

Пардубицькі трикнезники присвятили обом вечірам прихильну згадку а чеська публика ще через кілька днів жила під вражінням тих вечерів виявляючи перед нашим стрілецтвом свою прихильність і признання.

Так поволі познайомилося чеське громадянство з укр.питанням і знаходить зрозуміння для наших змагань.

В уладженню обох вечерів найбільше труду положив хор.Марунак,далі ст.дес.Фурманський,дес.Шевціз та Гишпиль і Камар,як члени комітету. М.К.

ОСВІТА В ТАБОРІ.

Дня 27. і 28 липня відбувся іспит учасників з и д і л о в о г о курсу, уладненого заходом Влімної Помочі учителів нар. шкіл під управою м. В. Котовича. Наука тривала від 10. IV. до 25. VII. Принятих було 56, іспит складав 42. Прочі відіхали на роботу або заперестали науку задля малого підготовлення. Іспит відбувся на основі дозволу чеського міністерства освіти з дня 11. VII. 1921 ч. 65378 під проводом шкільного інспектора п. А. Блауера з Літомежицтя іспитової комісії: пп. І. Легрера, В. Барцала і Косини - чеських учителів і В. Котовича, якого чеське міністерство призначило відпоручником. Окрім цього іспитували також учителі курсу: В. Котович - учив природознавства /3 год. тижнево/, М. Терлецький - історії й географії /3 г./ С. Смолинський - рахунків і геометрії /6 г./, І. Теслюк - фізики /3 г./, др. Залужний - гігієни, /2 г./, Л. Кульчицький - української мови /4 г./, І. Процик - рисунків і каліграфії /3 г./.

Додатковими предметами були: спів, гімнастика, мова чеська, німецька. Вислід іспиту: поступ дуже добрий отримало 5, добрий 30, достаточний 5, поправку 1. Про успішність курсу може посвідчити найкраще той звіт, який голова комісії предложив міністерству освіти: „Комісія завважала в учеників дуже добре підготовлення; їх відповіді були доказом, що училися дуже пильно й досягли прекрасних успіхів. З окрема го-

диться зазначити, що учасники уміли в дані питання відповідати самостійно.

По іспитах відбувся на Лембергу спільний „чай“, в котрім зволила взяти участь також ап. гек. Курманович, що причинилося до піддержання курсу так морально як і матеріально. Учасник курсу О. П. в дуже гарній промові подякував в ім'я своїх товаришів чеським делегатам, учителям і командантови бригади за їх працю й заходи. На подяку відповів інспектор Блауер. Весь час пригравала оркестр бригади під управою п. Барана. В. К.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТОК ім. ТОБИЛЕВИЧА.

Після піврічного застою, спричиненого відомою що головніших аматорів, таборний театр пробуджується до нового життя. 23. VII. відбулися організаційні збори театрального гуртка ім. Тобилевича в присутності 20-ти членів бригади під проводом м. В. Котовича. Хор. Вігун відчитав проект організаційного статута, який збори прийняли в цілості. Згідно з постановами статута драматичний гурток віддаватиме 10 % із чистих прибутків до м. Провсв. Кружка, 10% складатиме на фонд гуртка а решту розділятиме нагороджено поміж аматорів за добру гру.

У склад виділу авійшли з вибору: В. Андрієвський /голова/, В. Котович /заступник/, сот. Покровський /скарбник/, чет. Туртур /писар/, пор. Холодний і хор. Андрухов. Режисерію обняв хор. Вігун і як заступник чет. Солтис, адміністрацію хор. Головський. Реквізітор - чет. Волюцький, декоратор чет. Вринський, суфлер - пор. Ватран. До контрольної комісії входить один член Провсв. Кружка.

КАРНА ЕКСПЕДИЦІЯ В СКОЛІМ.

/Доповнення до „Скільської анархії“-Укр. Стрілець ч.13-14, зі споминів лікарки
др.Малик - Шматера

Автор споминів п.з. „Скільська анархія“ помиляється, коли пише, що карна експедиція, яка прибула зі Стрия до Сколього /початок грудня 1918/, цілу шийку розбила, кількох ранила, понад 20 взяла в полон а решта розбіглась по горах”.

Дійсний перебіг збройної розправи зі скільськими бандитами був такий: Одного вечера повідомила команда Стрия команді Сколього, що незабаром переїжджатиме через Сколе потяг з мадярами паворотцями й накладала, що б не задержувати його. Однак телефоніст депеші добре не порозумів і передав, що потяг треба задержати. Наслідком того команда Сколього зміцнила варту двірця, яка складалась переважно з новобранців, слабо вишколених. В околиці двірця бандитів під той час зовсім не було - вони тоді вже не мали відваги явно виступати, бо знали, що проти них плянується поважніша акція й від якогось часу поводитися так, немовби їх в Сколім зовсім не було.

Около 6 год. ввечері заїхав на дворець в Сколім авізований „мадярський“ потяг і зупинився. Вся вартя була переконана, що має до діля з мадярами. А те стало ще певніше, коли із-за вагонів /з другого боку/ посипалися каріаз в напрямі двірця й вартя густі стріли. Залізнична служба попадаля зраз доміниць а вартяві почали з поза прикриття відстрілювати.

Було це велике непорозуміння. План, по якому стрийська команда задумала вигубити скільських бандитів, був проведений дуже нерозважно й у висліді своїм погубний для самої експедиції, якою командував командант стрийської жандармерії, сот. Мирнович. По стороні експедиції знайшлося двох убитих і один ранений, /який мені потім про згаданий план та його виконання оповідав/, коли по стороні варті був тільки один ранений. В полон розуміється не взято нікого, бо ж це були самі свої. Тим часом команда в Стрию думала, що на авізо „мадярський потяг“ всі бандити являються в повному складі на двірці, а карна експедиція не розслідивши наперед ситуації знаєла за вагоми і розсипавшись у розстрільну розпочала стрільбу проти вологи двірця будучи того переконання, що перед нею бандити.

Правда, на гук стрілів бандити повиходили зі своїх кришок і появились на двірці, між иншим сам їх загрок, славний Билень. Серед метушні кинулись одні до магазину за зброєю, та зяряз успокоїлось все, коли стало звісно, що приїхали не мадяри а карна експедиція.

Билень ставув коло криниці й спокійно приглядався до всього, що діється. Хтось із присутних дав знати сот. Мирновичеви, що Билень тут. „Липайте його!“ - крикнув сот. М. Однак ніхто не мав на стільки

сміливості, щоби приарештувати „великого“ ватажка. Билень усміхнувся й преспокійно відійшов. Від тоді вже більше не появлявся. Дехто оповідав потім, що Билень бачили з Мункачі.

Билень це скільський уроженець, віком не старший 30 літ. Перша слава пішла про нього ще під час великої війни, коли то австрійська власть наложила була на його голову ціну. Билень був постійно „на відпустці“, з фронту вмів кожний раз утекти на основі підроблених документів, раз-у-раз витворював хитрі штуки з властями. У Скільщині його особа стала прямо легендарною. Так н. пр. розказувно, що Билень появлявся дуже часто в однострою австр. капітаня в Стрию, грав з австр. офіцерами по каварнях карти з великим для себе успіхом. Звичайно вибирав товариство мадярських офіцерів.

В перших днях українського перевороту був не обмеженим паном для Сколяго й околиці. Він обчищував кожний залізничий транспорт і набирав великі гроші, з яких оплачував потім своїх хлопців - а було їх біля 40. Славився відвагою а інколи й великодушністю. Раз віддав був частину за-реквізованого майна кмнді двірця /1000 пачок сірників/.

Під час того нещасного виступу карної експедиції на двірці відбулася ще одна неприємна подія. Один із воєків /телефоніст Л./ підскариж перед сот. М. хор. Г-ля,

що він за великі хабарі, які отримав від мадярів, перепустив велику скількість муки за границю. Сот. М. не перевірявши справи підійшов до хор. Г. і прилюдно його звинувачив. Далі велів ^{його} арештувати й відвіз до Стрия. Клевету відкрив що йно стрийський суд, а кара постигла клеветника, якому дозволено богиго безправств і злочинів.

В дні перевороту Сколе виставило 40 добровольців. Одначе ні один з них не хотів іти на фронт кажучи: „Ми будемо боронити Сколе, нехай інші боронять також свого“. Коли ж поборова комісія признала 13 здібними до фронтової служби, то цих 13-ох вплившись наробило великого галасу в Сколім і заявило, що комісія їх зовсім не обходить, що вони не обовязані її слухати. Їх проводирем був М. Гребеняк, якого арештовано й вислано до Стрия на покарання. Та сталось диво. Гребеняк вернувся через деякий час у Сколе вже не як десятник а як бунчужний. У Стрию зустріло його - намість кари - відзначення....

КУРС КООПЕРАТИВИ під проводом чет. Дирриша розпочався дня 8. ц. м. Наука відбувається що дня від 8 до 10 рано в К. 15.

ІУ ПІДГОТОВЧИЙ КУРС ДЛЯ ГІМН. І РЕАЛЬМАТУРАНТІВ розпочався дня 9. ц. м. під управлюю „Просвітного Кружка“
ДО УКР. ЖІНОК В АМЕРИЦІ.

Союз Українок в таборі Нім. Яблонне, Чехія, прохав усі жіночі комітети в Америці подати негайно свої адреси п-ні Курмано-вичевій, голові СУ. в Нім. Яблоннім.

РІЧНИЦЯ ОСНОВАННЯ УМСА В ТАБОРІ

В неділю 17. липня ц.р. святкували перша укр. УМСА в таборі Нім. Яблонне річницю свого основиання.

ГОСТІ. Тому що на святі мали бути присутні, як гості, Американці представники УМСА в Чехії, в Берліні і т.д., вжилося всіх заходів, щоб свято пройшло як найкраще. Найбільша роля припала тут начальникови спорту УМСА сот. Фовіцькому, бо головну частку програми свята виповнювали спортові справи й забави. На жаль із сподіваних гостей окрім п. Дерке з дружиною, головного представника америк. УМСА в Чехії, ніхто більше не явився. Особа пана Дерке відома укр. громаді в таборі вже з самого початку наших зносин з представниками УМСА. Він був перший із американців, що літом мин. року завітав у наш табор, щоб познайомитися докладніше з укр. народом, пізнати обставини, серед яких нашим інтернованим на чужині живеться й піти по змозі на зустріч усім нашим бажанням. П. Дерке був присутній на святі відчинення УМСА в товаристві підвизнених йому органів і з того часу так полюбив Українців, що їхнє життя і потреби мав завжди на увазі. За його почином була скликана до Ліберця дня 7. XI. 1920 конференція представників укр. провіт. організацій з Нім. Яблонного й Ліберця а внаслідок цієї конференції був укр. секретарів УМСА, який відбувся протязі останніх зимових місяців в

таборі Нім. Яблонне. П. Дерке доложив усіх зусиль, щоб курс був поставлений як найкраще, щоб як найбільше американців могло з нагоди курсу знайомитись з нашим народом. Для укр. курсу були змобілізовані паном Дерке що найкращі фахові сили з Нью-Йорку, Берліна, Праги. Із вдячності за та доручили йому укр. курсисти альбум світлин виготовлений на пам'ятку курсу. На це відповів п. Дерке окремим письмом, висланим на руки секретаря УМСА п. Семічова, ось такого змісту:

„Не маю слів, що б висловити вам свою радість і подяку за дарований мені альбум. Будьте певні, що книжечка ця служитиме виключно на те, щоб здобути Українцям в моїм краю добрих приятелів, щоб Ваш край і Ваш народ став більше знайомий моїм землякам, для яких слово Україна було досі лише неясним поняттям. Розуміється, що я-як і кожда людина ціню перш усього свій рідний наріччя. Все таки мушу признати, що коли хто хоче знайти щире й ідеальне серце, повинен пізнати Українців. Прошу прийняти мою найсердечнішу подяку за подарунок і будьте певні, що я завжди вважатиму його за один із найцінніших моїх скарбів. - Прага, 19. III. 1921.“

На руки п. Дерке вислали курсисти рівночасно гарно розмальовану грамоту для генерального директора міжнародної управи УМСА в Нью-Йорці п. др. Мотта, завдя-

ми прихильним злходам п. Дерке нийоркська центральна призначила для укр. УМСА-домів окремий бюджет.

ПОЧАТОК СВЯТА - ЗАПРОШЕННЯ майора ЯНЗИ.

О год. 9 рано розпочався стафетовий біг, якого метою було передати п. м. Янзі запрошення на свято, написане на зразок старої грамоти й прикрашене малюнками, потверджене зрядом УМСА і печаттю та підписом кннди бригади. В цій грамоті висловила інтернована Україна п. м. Янзі свою подяку й пошану за його дотеперішнє прихильне відношення, за його щире відчужання й розуміння нашої національної неволі:

„Високоповажаний Пана Майоре!

Невелика частина великого Українського Народу була приневолена, два роки тому назад, у своїх кривавих змаганнях за щистя й волю рідного краю перейти кордон Чехо-Словацької Республіки й користуватися гостинністю Вашої Батьківщини.

Тут на землі славного Вашого Народу на протязі двох років Українська Бригада розташована в містечку, що є під Вашою командою, знайшла щирий захист і братерську опіку.

З приводу перших роковин основиання америк. тов. УМСА Українська Бригада вважає за свій обовязок висказати Вам, Високоповажаний Пана Майоре, Вам і цілому чехословацькому народові, якого Ви представляєте, щирі почужання своєї глибокої вдячності за Вашу постійну, щирю допомо-

гу в нашій праці й за ту гостинність, котрою шанувала нас Чехословацька Республіка. Прохнемо Вас зробити нам честь взяти участь в нашому святі - 17.VII.2

Участь в бігу, що розпочався на театральній площі, приймало 4 дружини: техні півкуринь, бул. відділ, гарм. полк і полк жандармерія. Першою наспіла остання дружина, пробігши весь шлях /1500м/ в 4 хв. 30 сек.

РАНИШНЯ ПРОГРАМА. В 11 год. зібралася на площі І п. п. всі спортсменці, що найкращі сили із кожної галузі спорту а то: І а футболева дружина, тенісова секція, легка атлетика, бокс, колесова секція, фетовці, І б футбол, волейбол, стафетові бігці і т. и. З придуттям кнндтя бригад ген. Курмановича й америк. представника УМСА п. Дерке-заграла бригадійна оркестра. Спортсменці пройшли походом навколо площі й усталились для знимки. Потім почалися змагання в бігу за нагороду. Вислід: біг на 100 м. - нагороду отримав сот. Фовіцький /12 сек./, 800 м. сот. Майн /2 хв. 25 сек./, на 2000 м. стр. Павло Колесник /7 хв. 28 с /.

ПОПОЛДНЕВА ПРОГРАМА. О год. 2:30 почалися волейболіві змагання дружин „Хирів" - „Дніпро". „Хирів" побив „Дніпро" 21:8. Підчас гри виступив „Спорт. Кр. Україна" з показним боем на шаблі сот. Майиль - Фовіцький. Вій тривав 5 хв безвслідно.

В слід за тим виступила п. а боксерів, чет. Килічак - стр. Витвиці ий. Пере-

г перший. Останнього виртувала тільки обставина, що час бою був обмежений

Легка атлетика, кидання диском і кулею були слідувчими точками програми. Участь приймали сот. Фовицький, хор. Вурда, чет. Наїчак і віст. Павлик.

У ококах визначилися сот. Фовицький, чет. Лічак і хор. Дзідзінський. Було 4 роди коків: з місця на далекість, з розгоном на далекість, з місця на висоту і з розгоном на висоту. Перемєство здобув у всіх 4-ох випадках сот. Ф.

В турнованню на барах взяли участь: чет. Воуцький, хор. Вурда, стр. Колесник і стр. Паньків. Особливу увагу звернув на себе стр. Паньків, який дуже зручно виконав що найтрудніші вправи.

Спортова часть свята закінчилась футбольними змаганнями І. а. України з чеською дружиною „Рapid“ з Розенталя з вислідом 6:1 - в користь „України“.

ВВЧІРНЕ СВЯТО почалося о год. 7. в салі Лаборового театру. Сот. Яреча привитав американського гостя англійською промовою з такого змісту: „Велика світова війна надміру багато коштувала жертв і крові, зваж на те, як була вона в висліді своїм для багатьох народів Європи благодаттю.“

Тільки один укр. нарід, що рахується до скількогсти другим серед славянських народів, не отримав того, що ця страшна війна принесла всім иншим поневоленим народам.

Сталося так, що рішючі сили не призна-

ли тої волі за яку ми пролили стільки крові, не затвердили нашої політичної незалежності, яку ми вже здобули була в великій боротьбі за своє національне істновання. І сталося, що наш край, який із всіх країв виніс найбільше мук підчас великої світової війни, опинився під страшним гнітом ворога, під дозволеною окупацією дикої польської армії.

Та сьогодні в нас свято. В цю хвилю ми хочемо забути на своє велике нещастя, в цю хвилю ми радіємо Вам, нашому гостеві.

Чорні роки, які тут переживаємо мають для нас також дещо ясного. Тут на чужині ми познайомились з братнім чеським народом і вважаємо це за особливе щастя, що ці важкі хвилі в історії нашого народу можемо переживати на чеській землі.

З другого боку ми ввійшли в тісніший зв'язок зі славною американською організацією УМСА. Тим осягнули ми спромогу дати себе пізнати америк. народові, який немав про нас досі ясного поняття.

Як раз сьогодні минає рік, коли перші післанці УМСА з'явилися в нашому таборі. До того часу ваша велика ідея поєднання й помирєння людства була для нас зовсім невідомою. Тому рік Ви прийшли до нас подлатитися, як ми живемо, і простягнули нам свою добротинну руку. Тим Ви зобов'язали нас. Ми розуміємо сьогодні вагу вашої праці й розкажемо про те колись своїм

землякам. УМСА стала для нас туту барною рідною хатою. Вона являється рівночасно першим плодом українсько-американського співробітництва не тільки для добра обох народів, але й для загального щастя всіх бездольних. Це перший наш спільний

крок на великій дорозі від Сяму до Кавказу. Ось те я Вам хотів сьогодні сказати в імені всіх тутешніх Українців з приводу свята основання УМСА в нашім таборі. Маю надію, що другу річницю відсвяткуємо вже на вільній Україні. Тим часом, мушу сказати, наше становище тут дуже погіршилось. Але ми є певні, що Ви не забудете на нас і допоможете нам, скільки вас на це лиш стати.

Витаю і працюю Вас від імені усієї бездомної укр. громади. За Вашу дотеперішню добротину працю ми вдячні й Вам і всьому американському народові. Прохаємо не покидати нас і на далі."

Промова закінчилась окликом "слава" гостеві. Старшинський хор відспівав дві пісні й почалась вистава народної комедії "Перехитрили". Гра аматорів була удачна, подекуди навіть зразкова. Головні ролі виконували: пор. Холодний, хор. Вігун, хор. Андрухович, п-ні Андрієвська Семічова і чет. Вринський.

На закінчення свята відіграла оркестра бригади перед будинком театру три гимни: американський, чеський і український. Кождий гимн попереджувала ракета. Найкраще й найвище знялась українська,

що грімко стрілила три рази... проти ляха, неслим й румуна.

На спільнім обіді та вечері в честь гостей були присутні: п-ство ген. Курманович, м. Яна з родиною, п. Семічов секретар УМСА, сот. Ф. як провідник спорту й Я. як голова просв. організації в таборі.

ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТІ УМСА I/ Курон: На протязі зимы відбувся курс працівників УМСА на Україні. Число учасників: 30, 2/ читальня; виписано газет на суму 2991 к. Окрім усіх укр. газет виписувано 4 чеські, 2 польські й 1 німецьку. Книжки закуплено за 670 чк. для бібліотеки Прес. Кружка бригади.

3/ Музикальні вечери: з осені до весни відбувались правильно що неділі. Уляште дувались сильни так стрільців як і старшин, старшинського й стрілецького хору, театрального гуртка - пор. Холодного, хор. Вігуна і н. чет. Баріша як декламатори. Пересічна скількість присутніх 500-800.

4/ Кіно: розпочало свою діяльність з 20. X. 1920. Вистави відбувались в окремих баряку / А 26/ тричі на тиждень. Усіх глядачів було 117. Читальня скількість учасників 40000. Централь УМСА в Празі дала свою машину й постачала правильно фільми.

5/ Гри й забави: шахів було 20 шт., мек 10 шт., доміно 22 шт., білярдів 2 шт. Пересічно в день грало 250 чоловік. Час відбувались шахові змагання - 2 рази з чеським шахістом п. Опочинським.

6/ Спорт: УМСА була головним осередком спортового руху в таборі й допомогла завитковим його доставкою ігорних приладів - всіляких м'ячів / 16 шт. /, боксових рукавиць - 6 пар, костюмів 60 шт. і т. д.

7/ Музика: для музикальних цілей УМСА дала: 1 п'яно, 1 чельо, 3 скрипки, 1 кларнет, 1 флет, 1 гітару, 1 мандоліну, 1 пару чілі, 1 граммофон і 30 плит. Всіляких нот купила за 600 чк.

8/ Кухня: муки спроваджено було 46 кг., цукру 2400 кг., какао 400 кг., кави 194 кг., шоколяди 230 кг., молока 4280 шок - мила 816 кг. Видано порцій кави м'ясо 110000, бульон 113000.

Окремий річний звіт так з діяльності УМСА як і всіх культурно просвітних установ бригади вислав зряд УМСА до головної управи УМСА в Нью-Йорку для проголошення його в урядовім органі УМСА.

Із головніших дят поданих у звіті водимо: 16 курсів, 80 лекцій для студентів, 14 великих концертів в таборі, 12 по роб. партіях, 33 безплатних концертів в УМСА, бібліотека Прес. Кружка 3000 книжок, діяльність 3-ох хорів, оркестри з 60 чоловік. і т. д.

Др. М И К О Л А Л Е В И Ц Ь К И Й
 поручник-суддя, помер 30. VII. в Ліберці.

Др. Микола Левицький пор. суддя У Г А ,
 родж. 1879 в Рожневі пов. Снятин, син свя-
 тинника, до війни нотаріальний кандидат,
 помер дня 30. VII. 1921 в лічниці в Лібер-
 ці на грудну недугу. Батько його, парох в
 сільських пов. Жидачів, дав покійному гар-
 ний патріотичне виховання. Вже як студент
 був Микола відомий в цілому повіті як
 перший організатор Соколів та Січей і як
 вчитель. В повіті не було ні одної читаль-
 ний Пресвітери, якої основання обійшлося би
 без його помочі. А праця його була дуже
 важка, бо повіт був дуже темний і з на-
 цонального боку не освідомлений. Через
 свою рухливість приходилось йому та його
 родині часто виносити всякі переслі-
 дування з боку властей. Однак Микола
 Левицький терпів і не зражувався. З вибу-
 том революції покійний бере визначну у-
 часть в організації укр. військових час-
 тин а потім на приказ Д С В С стає суд-
 дею ОВК в Золочеві. На цьому становищі
 перебуває аж до загального відвороту. На
 фронті України, покликаний на становище вій-
 ськового судді в Кам'янці Подільській, від-
 дав всі свої сили для добра вітчизни. З
 армією переходить до Денікина й в Бері
 зражується паянистим тифом. Як виворо-
 зець опинився враз з цілою армією під
 польшевицькою владою. Не могучи погодити
 з новим режимом пустився в напрямі на
 Румунію. Хоча ще не був зовсім здоровий,

переплив в одній сорочці граничну ріку
 Дністер і коли станув ногою на другому
 березі, то певно й не прочував, що ця хви-
 ля рішала про його життя. Тут зловила його
 румунська сторожа й поблизючи гнала
 нагого аж до найближчого постою. Тут зам-
 кнено його в тюрму. Коли після 14 днів
 покійний наслідком голоду, холоду й хоре-
 би попав в крайне безсилля, румуни від-
 ставили його назад на Україну, де він
 прилучився до армії ген. Павленка а по-
 тім Кравця перебуваючи важке запалення
 легенів. Весь той час пролежав він пере-
 важно на возі, поки врешті не опинився
 з армією ген. Кравця на чеській землі. Де-
 який час перебуває в таборі в Нім. Яблон-
 нім, то переходить до Ліберця, мріючи про
 скорий поворот до своєї рідні, про краєц
 долю України. Та сили його падають, горяч-
 ка стає цораз то частішя. Інокли йому
 немов легше й він списує свої спомини
 з України, однак докінчити їх вже не
 встигає. При смерті сказав працюючись до
 своїх товаришів: „На своєму гробі хочу
 мати цвіти й терновий вінець. Не забудь-
 те, прошу вас!“ Це були його останні сло-
 ва.

Тіло його поховано дня 2. VII. на цвин-
 тарі в Рупрехтичах при участі невелич-
 кого гуртка інтернованих Українців.

Вічна йому пам'ять!

В. Котович.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРГВИ НА ПАМ'ЯТНИК ПОМЕРШИМ ТОВАРИЩАМ !

В И К А З членів укр. бригади, які спочили на таборозім кладовищі в Нім. Яблоні					
1. стр.	Кульчицький Юліян	ур. 1900.	Кульчиці	пов. Самбір	помер 10. VI. 1919. р.
2. "	Петрів Роман	" 1900.	Полавичі	" Товмач	" 10. VI. 1919.
3. "	Луців Яким	" 1896.	Чучманн	" Каміння Стр.	" 11. VI. 1919.
4. "	Цап Іван	" 1897.	Верчани	" Стрий	" 7. VII. 1919.
5. ст. стр.	Янкo Луць	" 1888.	Волочаце	" Ліско	" 26. VII. 1919.
6. стр.	Дуняк Микола	" 1896.	Хртінь	" Килуш	" 20. VI. 1919.
7. "	Максимів Іван	" 1894.	Спас	" Долина	" 25. VI. 1919.
8. дес.	Фасоляк Іван	" 1898.	Скорадно	" Ліско	" 2. VII. 1919.
9. буд. дес.	Валки Петро	" 1888.	Олександрець	" Борців	" 4. VII. 1919.
10. стр.	Гарбар Дмитр	" 1899.	Варназичі	" Самбір	" 5. VII. 1919.
11. "	Кріль Йосиф	" 1898.	Волча	" Ст. Самбір	" 7. VII. 1919.
12. "	Поліщак Михайло	" 1892.	Зоротовичі	" Перемишль	" 19. VII. 1919.
13. "	Криськів Іван	" 1901.	Добріздляни	" Стрий	" 14. VII. 1919.
14. вiст.	Созанський Іван	" 1900.	Береги	" Самбір	" 5. VIII. 1919.
15. стр.	Томинчук Стефан	" 1899.	Смочів	" Борців	" 14. IX. 1919.
16. "	Малиголовка Дмитро	" 1892.	Ссаець	" Дрогобич	" 5. X. 1919.
17. одн. стр.	Стефанчук Варис	" 1895.	Гондехів	" Долина	" 20. VI. 1919.
18. стр.	Жялобка Аць	" 1899.	Бсянів	" Жидачів	" 5. XII. 1919.
19. "	Гнатишак Федір	" 1899.	Мочирни	" Мостиска	" 22. I. 1920.
20. "	Слаушин Василь	" 1897.	Яворав	"	" 3. I. 1920.
21. "	Красовський Микола	" 1892.	Дидьова	" Турка	" 14. II. 1920.
22. вiст.	Панищак Марко	" 1892.	Криве	" Ліско	" 29. IV. 1920.
23. стр.	Горняк Михайло	" 1893.	Ольховець	" Борців	" 20. VII. 1920.
24. "	Лисак Стефан	" 1898.	Смільниця	" Добромиль	" 28. XI. 1920.
25. "	Гуда Лука	" 1892.	Волосате	" Ліско	" 8. I. 1921.
26. дес.	Хоптя Михайло	" 1893.	Устрими дол.	" Ліско	" 3. II. 1921.
27. стр.	Рівний Микола	" 1900.	Оверяни	" Вучач	" 6. II. 1921.
28. од. стр.	Стареправо Василь	" 1900.	Дітківці	" Тернопіль	" 4. IV. 1921.
29. стр.	Ільвів Осип	" 1897.	Кіндратів	" Турка	" 16. IV. 1921.
30. "	Гудася Семен	" 1897.	Радохинці	" Мостиска	" 22. V. 1921.
31. "	Шевчик Петро	" 1896.	Ст. Ропн	" Ст. Самбір	" 10. VII. 1921.

На грудну недугу померло 16, на тиф 9, запалення мозку 4, наслідком самовбивства 1.

З И К А З жертв на будову пам'ятника за час від 29.VI.1920 до 1.VIII.1921:
 сот. 2 п.п. - 81 к., 5 сот. 2 п.п. - 73 к., 1 зап. сот. - 115 к., бунч. Корнин 1 к.,
 ап. сот. зап. коша - 30 к., крамниця 2 п.п. - 1500 к., жандармерія - 125 к., зап. сотил
 ши - 36 к., бул. відділ - 194.60 к., пекарин - 63 к., жандармерія - 92 к., гарм. полк
 200 к., чет. Індляк - 30 к., пер. М. Крилий - 63.34 к., решта з поборів чет. Кошуби -
 48.63 к., зап. сот. коша - 110 к., крамниця 2 п.п. - 2000 к., духовний уряд - 50 к.,
 ен. Курманович - 50 к., п-ні Курманович - 50 к., крамниця 1 п.п. - 1000 к., зап. сот.
 оша - 19 к., 2 п.п. - 1124.67 к., збірка між членами комітету - 6 к., крамниця Філії
 росв. Кружка в Пардубіцах - 500 к., 8 сот. 1 п.п. - 446.50 к., і 465 к., невідомі жер-
 водавці - 500 і 9 к. - Разом зібрано 9082.74 чк.

Склад комітету будови пам'ятника: м. В. Котозич - голова, сот. Кривенко - заступник
 ет. Савула - писар, чет. Барин - касієр, чет. Баранич, чет. Кобринський, чет. Бринський
 різьбар і автор проекту пам'ятника, сот. Іж. Яремкевич.
 Комітет в цьому складі розпочав енергійно свою діяльність в липні ц.р. і за той
 короткий час удалось йому підвищити стан пам'ятникового фонду з 2500 к. на 9082 чк.

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ! Славить свій моральний і патріотичний обов'язок супроти тих,
 о загинули на тернистому шляху до щастя і волі Рідного Краю! Щирими й щедрими жер-
 вами причиніться до звеличення їх нещасної смерти на чужій землі! Допоможіть побу-
 увати їм пам'ятник, який вкрасить їх чорні гроби а для турешнього чужого населен-
 ня служитиме вічним доказом, що український нарід уміє пошанувати пам'ять своїх си-
 в мучеників. До покінчення цього величного діла потрібно ще раз стільки грошей,
 о досі призьбрано. Редакція.

УКР. АМЕРИК. ЧАСОПИСІ передрукували да-
 і /гл. У. С. ч. 9/з "Укр. Стрільця" ось такі
 татті: "Галичанки на Вел. Україні", "Тер-
 нистим шляхом", "Шевченкове свято в бри-
 гаді", "Січові Вісти" й "Америка", "23 сот.
 я 6-ого курія само. бригади", "Події на
 країні", "Шевченкове свято в Ужгороді",
 "Помирились", "В Галичині під польським
 ярмом", "Калина" /поезія/, "Для ідеї".

**КАСОВИЙ ЗВІТ "УКР. СТРІЛЬЦЯ" від по-
 чатку 7.с.1.XII.1920 до 1.VIII.1921:**

В и д а т к и:
 Друкарня 6320 --
 поштова оплата висилки
 "У. Стр." і "У. Преп." 465.55
 редакційні прибори 279.05
 комунікація з друкарнею 286.10

 сг 7350.70

П р и б у т к и:
 Передплата 2390.40
 розпродаж з тabori 1354 --
 допомоги /бригада,
 Пресв. Кр., роб. сотні/ 3127.76

 сг 6872.16

Н е д о б і р: 478.54 чк. і до запла-
 чення в друкарні ч.13-14 /880 чк./.
 На покриття чек /680 чк./ Укр. Комітету
 в Шикаго. Лишилась недобір 678.54 чк.

Залеглости в передплатах: 874 чк.
 М. Терлецький - скарбник
 С. Милецький сот. інт. контроль

**КОМІТЕТ ДЛЯ ВЛАШТОВАННЯ СВЯТА В
 ЧЕСТЬ ІВАНА ФРАНКА** повідомляє, що свято
 відбудеться дня 21 і 22 ц.м. в двох час-
 тях: 1/ Драматизовані сцени із "Ланських
 жартів" і "Захара Веркути" з короткими
 прелекціями, 2/ великий концерт в сая
 Шіценгвазу в місті. До комітету входять:
 м. Котозич, п. Андрієвський, чет. Барин, чет.
 Сярий, пер. Халодний, Мудрий, Хомин, Оберсь-
 кий і п-ні Яремоза.

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗВОРИ УКР. ЖІНОК В ТА-
 ВОРІ** відбулись дня 6.ц.м. з почину п-ні
 Курмановичевої. Після реферату п-ні Я. по-
 рішено оскувати філію Союзу Українок з
 метою ведення акції в напрямку поліпшен-
 ня матеріального становища укр. жінок в
 тabori. До виділу вибрано: п. Курмановиче-
 ву /голова/, Охримовичеву /заступниця/
 Зяяцеву /секретарка/, Яремозу /касирка/
 Залужну й Чубату. До контрольної комісії
 Найдову, Калерову, Бариневу. П-ні І. Могиль-
 ницькій доручено уряд господині.

ПОДЯКИ

Запом. Комітет Укр. Бригади в Нім. Ябл. отримав від Комітету парохіяльного віча, яке відбулося 8 мая ц. р. в Пітсбургу в Пенсильванії в Америці 6478 чк. Ці гроші призначені для укр. стрільців по чеських таборах. За такий щедрий дар Запом. Комітет складає в імені укр. стрілецтва жертводавцям сердешно подяку. Стрільці, які знаходяться в біді (інваліди, хорі і т. д.) можуть вносити подання на руки голови Комітету фонду вдів і сиріт - майора В. Котовича.

На фонд "Укр. Стрільця" прислали: УКР. КЛУБ в Женеві 50 чк., УКР. РОБ. СОТНЯ в Мільовіцах із добровільних датків 60 чк. Редакція оцим щиро дякує.

ОПОВІСТКИ.

Секція студентів експортівців актов, "Січ" у Відні повідомляє: Вписи на екевертову лядомі починаються - 1-го жовтня на I-ий с I, II, III-го року /вписове 1200 к./, та I і II-ий сем. абітурієнтенкурсу (вписове 1800 к.). Удержання в Відні около 3500 к. місячно. По інформації звертати на адресу: Verein ukraïn. Höher d. Hochschule für Welthandel, Wien XIX.

Запом. Комітет укр. бригади оповідає: За бл. п. ст. дес. Фуця Дмитра зложив ч. Савула 100 чк. на фонд "Учітєся".

Рахунок прибутків і видатків „Просвітського Кружка”

за м. червень 1921

	прибутки
Готівка з мая	14277 81
вкладка старшин	1077 --
на полонених і т. н.	127 --
за згублені книжки	25 --
рата за техн. прибори	50 --
торги в крамниці	16469 --
се	32050 81

	видатки
за книжки до бібліот.	1136 --
за зшивки до прліву	480 --
на оправу книжок	200 --
перевіз бюсту до Праги й Йосеф.	205 --
звернена кавція бібл.	100 --
видатки на свято Франка	40 --
робітникам в крамниці	240 --
ремун. арт. за бюсти Шевч. і Фран.	1400 --
на рал. альбумів	1000 --
закуплено товарів	14634 33
готівка	12645 48
се	32050 81

Нім. Яблонне, дня 30. VI. 1921

чет. Т. Барич
скарбник „Просв. Кружка”

за м. липець 1921.

	приб.
готівка з червня	12645 48
вкладки старшин	681 --
дар п. Водрига (10 дол. канад.)	53 --
з торгу в крамниці	1595 --
се	29813 48

	видат.
за моти для спів. кружка	50 --
на прапор для Дітського Змисту	27 --
за перепис. споминів для арх.	100 --
з депозиту проф. Боберського	100 --
за книжки до бібл.	150 --
„всевіт” Прага за товари	370 --
на рал. альбумів	2900 --
проданим в крамниці	140 --
за товари для крамниці	14050 --
готівка	11918 --
се	29812 48

Нім. Яблонне, дня 31. VII

чет. Тимко Барич
скарбник „Просв. Кру.